

Japanese Graduates: Towards world-class standard

Pakatip Skulkru*

Patcharaporn Kaewkitsadang**

Faculty of Liberal Arts, Thammasat University

Abstract

The trend of globalization has led to increased awareness of the importance of developing quality education to meet internationally-agreed standards. This is the case worldwide, including Thailand. The authors therefore deem it necessary to research and analyse the quality of Japanese language graduates from Thammasat University so as to determine whether or not these graduates meet world-class standard. Data were collected by means of questionnaires that recorded graduates' proficiency as measured by Levels 1 and 2 on the JLPT test. The study subjects were comprised of 102 graduates from the years 2008 and 2009. The research showed that out of both batches of graduates, 5% of the total passed Level 1. Out of the number of graduates that entered the Level 1 test, 41.7% passed. Forty-five point nine percent of the total number of graduates passed Level 2. Out of the number of graduates that entered the Level 2 test, 69.1% passed. Considering the number of study hours exceeding the minimum for Levels 1 and 2 of the JLPT test, graduates should be able to pass both levels without difficulty. It is noted that graduates' pre-university background knowledge of Japanese, as well as experience of life in Japan, are likely factors relating to the graduates' pass rates. Recommendations are made for further, more detailed research and analysis of course content in order to determine whether or not, and to what extent, it corresponds with the content of the internationally-recognized JLPT test.

Keywords: Japanese graduates, Quality, World-class standard, JLPT test, Level 1, Level 2

---

* Corresponding author e-mail: pakatip@tu.ac.th

** Corresponding author e-mail: patcha24@tu.ac.th

บัณฑิตภาษาญี่ปุ่นสู่มาตรฐานสากล

ผกาทิพย์ สกุลครู
พัชรพร แก้วกฤษฎาภักดิ์
คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

บทคัดย่อ

กระแสโลกาภิวัตน์ทำให้วงการการศึกษาทั่วโลกรวมทั้งประเทศไทยเกิดการตื่นตัวในเรื่องการพัฒนาคุณภาพเพื่อให้ได้มาตรฐานเป็นที่ยอมรับในระดับสากล คณะผู้เขียนจึงเล็งเห็นความจำเป็นในการศึกษาและวิเคราะห์คุณภาพของบัณฑิตสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ว่า ได้มาตรฐานสากล หรือไม่อย่างไร การศึกษาในครั้งนี้เป็นการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยวิเคราะห์ผลการสอบวัดระดับความรู้ภาษาญี่ปุ่นระดับ 1 และ 2 ของบัณฑิตซึ่งสำเร็จการศึกษาในปี ค.ศ. 2008 และ 2009 รวม 102 คน ผลจากการศึกษาพบว่า บัณฑิต 2 รุ่นดังกล่าวสอบผ่านระดับ 1 เฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 5 ของจำนวนนักศึกษาทั้งหมด และถ้าพิจารณาเฉพาะผู้ที่เข้าสอบระดับ 1 พบว่าจำนวนผู้สอบผ่านคิดเป็นร้อยละ 41.7 ของจำนวนผู้เข้าสอบระดับ 1 ทั้งหมด บัณฑิตที่สอบผ่านระดับ 2 คิดเป็นร้อยละ 45.9 ของจำนวนนักศึกษาทั้งหมด และหากพิจารณาเฉพาะผู้ที่เข้าสอบระดับ 2 พบว่า จำนวนผู้สอบผ่านคิดเป็นร้อยละ 69.1 ของจำนวนผู้เข้าสอบระดับ 2 ทั้งหมด หากพิจารณาเฉพาะจำนวนชั่วโมงเรียนในภาควิชาซึ่งมากกว่าเกณฑ์จำนวนชั่วโมงเรียนที่ระบุไว้ในระดับ 1 และ 2 บัณฑิตควรสามารถสอบผ่านระดับ 1 และ 2 ได้โดยไม่ยากลำบาก ทั้งนี้สังเกตได้ว่าพินความรู้ภาษาญี่ปุ่นก่อนเข้ามหาวิทยาลัยและประสบการณ์ในญี่ปุ่นน่าจะเป็นปัจจัยที่สัมพันธ์กับการสอบผ่านของบัณฑิตด้วย อย่างไรก็ตามควรมีการศึกษาวิเคราะห์ต่อไปถึงรายละเอียดเนื้อหาของหลักสูตรว่า มีความสอดคล้องกับเนื้อหาของข้อสอบวัดระดับฯ ซึ่งเป็นที่ยอมรับในระดับสากลหรือไม่ เพียงใด

คำสำคัญ: คุณภาพ มาตรฐานสากล บัณฑิตภาษาญี่ปุ่น การสอบวัดระดับ ระดับ 1 ระดับ 2

1. บทนำ

สืบเนื่องจากกระแสโลกาภิวัตน์ซึ่งเชื่อมโลกของเราให้เป็นหนึ่งเดียว ทำให้ทั่วโลกเกิดความร่วมมือกันในหลากหลายด้านและขณะเดียวกันก็เกิดการแข่งขันในทุกกระดับ ก่อให้เกิดการตื่นตัวและการเปลี่ยนแปลงในทุกวงการ รวมถึงวงการการศึกษาด้วย

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550¹ (2007) มาตรา 80 ข้อ 3 ระบุว่า รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านการศึกษา โดยต้องพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาในทุกระดับ และทุกรูปแบบให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจและสังคม จัดให้มีแผนการศึกษาแห่งชาติ วัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาการศึกษาของชาติ จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ก้าวหน้าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก²

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ได้ประกาศนโยบายวิสัยทัศน์และพันธกิจไว้ ตอนหนึ่งระบุว่า จะพัฒนาและส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาพื้นฐานให้ประชากรวัยเรียนทุกคนได้รับการศึกษาอย่างมีคุณภาพ โดยพัฒนาผู้เรียนให้เป็นบุคคลที่มีความรู้คู่คุณธรรม มีความสามารถตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพระดับสากล นอกจากนี้ ยังได้ประกาศนโยบายพัฒนาการเรียนการสอนสู่โรงเรียนมาตรฐานสากล (World-Class Standard School) โดยมีความมุ่งหวังให้นักเรียนมีศักยภาพเป็นพลเมืองโลก โดยคัดเลือกโรงเรียนจากทั่วประเทศ

เข้าร่วมโครงการ 500 โรงเรียน ระยะเวลาดำเนินการโครงการตั้งแต่ปี 2010-2012³

วิสัยทัศน์ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการคือขับเคลื่อนอุดมศึกษาเพื่อชั้นนำสังคมไทยให้ก้าวไกลสู่นานาชาติ โดยมีพันธกิจหนึ่งคือ เสนอแนะมาตรฐานการอุดมศึกษาไทยที่สอดคล้องกับมาตรฐานซึ่งเป็นที่ยอมรับในระดับสากล⁴

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 (2009) ข้อ 4 ระบุว่า คุณภาพของบัณฑิตทุกระดับคุณวุฒิและสาขา/สาขาวิชาต่างๆ ต้องเป็นไปตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนดและต้องครอบคลุมอย่างน้อย 5 ด้าน คือ 1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม 2. ด้านความรู้ 3. ด้านทักษะทางปัญญา 4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ 5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และสำหรับสาขา/สาขาวิชาที่เน้นทักษะทางปฏิบัติต้องเพิ่มมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านทักษะพิสัย และข้อ 5. ระบุว่า ให้คณะกรรมการการอุดมศึกษานำกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติไปพัฒนามาตรฐานคุณวุฒิสสาขา/สาขาวิชาต่างๆ ของแต่ละระดับคุณวุฒิ เพื่อสถาบันอุดมศึกษาได้ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาหรือปรับปรุงรายละเอียดของหลักสูตรและจัดการเรียนการสอนเพื่อให้คุณภาพของบัณฑิตที่ผลิตในสาขา/สาขาวิชาของระดับคุณวุฒิเดียวกันมีมาตรฐานที่เทียบเคียงกันได้ทั้งในระดับชาติและระดับสากล⁵

¹ ปีที่ปรากฏในบทความนี้ขอใช้เป็นปีคริสต์ศักราชทั้งหมด ยกเว้นกรณีเอกสารราชการไทยที่มีปีพุทธศักราชเป็นส่วนหนึ่งของชื่อเอกสาร จะวงเล็บปีคริสต์ศักราชไว้

² <http://www.ombudsman.go.th/10/documents/law/Constitution2550.pdf>

³ <http://www.worldclassschoolthai.net/>

⁴ http://www.mua.go.th/pr_web/known_ohc/vision_mission.html

⁵ <http://www.mua.go.th/users/tqf-hed/news/FilesNews/FilesNews2/news2.pdf>

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานสถาบันอุดมศึกษา ในปี พ.ศ. 2551 (2008) กำหนดประเภทหรือกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่ม ก. วิทยาลัยชุมชน กลุ่ม ข. สถาบันที่เน้นระดับปริญญาตรี กลุ่ม ค. สถาบันเฉพาะทาง กลุ่ม ง. สถาบันที่เน้นการวิจัยขั้นสูงและผลิตบัณฑิตระดับบัณฑิตศึกษาโดยเฉพาะระดับปริญญาเอก หมายความว่า สถาบันที่เน้นการผลิตบัณฑิตระดับบัณฑิตศึกษาโดยเฉพาะระดับปริญญาเอก และเน้นการทำวิทยานิพนธ์และการวิจัยรวมถึงการวิจัยหลังปริญญาเอก สถาบันเน้นการผลิตบัณฑิตที่เป็นผู้นำทางความคิดของประเทศ สถาบันมีศักยภาพในการขับเคลื่อนอุดมศึกษาไทยให้อยู่ในแนวหน้าระดับสากล มุ่งสร้างองค์ความรู้ทฤษฎี และข้อค้นพบใหม่ทางวิชาการ ทั้งนี้ผู้บริหารมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์มุ่งเน้นที่จะผลักดันให้มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์เป็นมหาวิทยาลัยวิจัย คือกลุ่ม ง.

ปรัชญาการศึกษาของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ระบุไว้ว่า มหาวิทยาลัยจะดำเนินบทบาทในด้านการเป็นสถาบันการศึกษาขั้นสูงและชั้นนำของประเทศ และจะก้าวไปสู่ความเป็นมหาวิทยาลัยชั้นนำในในระดับสากล

วิสัยทัศน์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์คือ เป็นสถาบันวิชาการชั้นนำของเอเชียที่ได้มาตรฐานสากลในการผลิตบัณฑิต การสร้างองค์ความรู้และการแก้ปัญหาของประเทศ โดยยึดมั่นคุณธรรมและประโยชน์ของประชาชน โดยมียุทธศาสตร์หนึ่งคือ จัดการศึกษาที่ได้มาตรฐานสากล สอดคล้องกับความต้องการของประเทศและภูมิภาค (ละโว้) และมีเป้าประสงค์ คือ ผู้สำเร็จการศึกษาทั้งบัณฑิตระดับปริญญาตรีและ

บัณฑิตศึกษามีคุณธรรมและมีคุณภาพได้มาตรฐานสากล

ในส่วนของคณะศิลปศาสตร์ก็มีเป้าประสงค์ที่สอดคล้องกับมหาวิทยาลัยคือ ผู้สำเร็จการศึกษาทั้งบัณฑิตระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษามีคุณธรรมเข้าใจมนุษย์และสังคม มีคุณภาพได้มาตรฐานสากล⁶

จะเห็นได้ว่า กระแสโลกาภิวัตน์ทำให้องค์กรการศึกษาของไทยตื่นตัวในทุกระดับอย่างแท้จริงในอันที่จะมุ่งพัฒนาคุณภาพสู่มาตรฐานสากล

ภาควิชาภาษาญี่ปุ่น คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ในฐานะที่เป็นสถาบันอุดมศึกษาแห่งแรกในประเทศไทยที่เปิดสอนภาษาญี่ปุ่น จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องทบทวนบทบาทหน้าที่ในการผลิตบัณฑิตโดยมุ่งพัฒนาคุณภาพของบัณฑิตภาษาญี่ปุ่นสู่มาตรฐานสากล ทั้งนี้พบว่า ในระยะหลังการสอบวัดระดับความรู้ภาษาญี่ปุ่น (Japanese Language Proficiency Test) ได้รับความยอมรับอย่างกว้างขวางทั้งในวงการการศึกษาและวงการธุรกิจทั้งในประเทศญี่ปุ่น ประเทศไทย และทั่วโลก โดยใช้เป็นเกณฑ์ในการกำหนดคุณสมบัติของผู้สมัครสอบทุนการศึกษา เช่น ทุนรัฐบาลญี่ปุ่น⁷ เกณฑ์ในการสมัครเข้าศึกษาในสถาบันการศึกษาต่างๆ ตลอดจนใช้เป็นเกณฑ์ในการรับเข้าทำงานในองค์กร การพิจารณาเงินเดือนแรกเข้า รวมถึงการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนด้วย ดังนั้นจึงถือได้ว่าการสอบวัดระดับความรู้ภาษาญี่ปุ่นเป็นเกณฑ์ในระดับมาตรฐานสากลเกณฑ์หนึ่ง

การศึกษาในครั้งนี้จึงเป็นการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยวิเคราะห์ผลการสอบวัดระดับความรู้ภาษาญี่ปุ่น ระดับ 1 และ 2 ของบัณฑิตซึ่ง

⁶ สำนักทะเบียนและประมวลผล มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ คู่มือการศึกษาระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2552(2009)

⁷ <http://www.th.emb-japan.go.jp/imgnews/mext/MEXT2011outline1.pdf>

สำเร็จการศึกษาในปี 2008 และ 2009 รวม 102 คน ทั้งนี้คณะผู้เขียนตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นในการศึกษาและวิเคราะห์คุณภาพของบัณฑิตสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ว่ามีคุณภาพได้มาตรฐานสากลหรือไม่ อย่างไร เพื่อนำผลของการศึกษาไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงคุณภาพบัณฑิตภาษาญี่ปุ่นต่อไป

2. พัฒนาการของหลักสูตรสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เป็นสถาบันอุดมศึกษาแห่งแรกในประเทศไทยที่เปิดสอนภาษาญี่ปุ่นโดยเริ่มเปิดสอนเป็นครั้งแรกในคณะศิลปศาสตร์ ตั้งแต่ปี 1965 โดยในเบื้องต้นได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนจากกระทรวงต่างประเทศ (ซึ่งต่อมาโอนไปอยู่ในความรับผิดชอบของ The Japan Foundation ซึ่งก่อตั้งขึ้นในปี 1972⁸) ของญี่ปุ่นทั้งในด้านผู้สอน ตำรา ตลอดจนพจนานุกรมสำหรับอาจารย์และนักศึกษา

วิชาภาษาญี่ปุ่น ของคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ในตอนต้นนั้นเปิดสอนเป็นวิชาเลือก จากนั้นหลักสูตรก็มีพัฒนาการมาโดยตลอดดังตารางที่ 1 โดยเปิดสอนเป็นวิชาโท วิชาเอก (ระดับปริญญาตรี) ตลอดจนเปิดสอนในระดับปริญญาโท ปัจจุบันเป็น 1 ใน 18 สาขาวิชาในระดับปริญญาตรี และ 1 ใน 12 สาขาวิชาในระดับปริญญาโทของคณะศิลปศาสตร์

หลังจากเปิดเป็นวิชาเอกในปี 1982 โดยใช้หลักสูตรสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น ฉบับ พ.ศ. 2525 (1982) เป็นฉบับแรกแล้ว ได้มีการปรับปรุงหลักสูตร 4 ครั้ง คือ หลักสูตรฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533 (1990), พ.ศ. 2540 (1997), พ.ศ. 2547 (2004) และ พ.ศ. 2552 (2009) โดยการปรับปรุงหลักสูตรจะดำเนินการเป็นระยะทุก 5-7 ปี เพื่อให้สามารถผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงและความต้องการของสังคม

ตารางที่ 1 พัฒนาการของหลักสูตรสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

Curriculum	Major Subject	Year Started Studying Japanese	Type of courses	Total No. of Japanese Courses**	Total Hours of Japanese Courses
1964	Linguistics	2*	Elective	3	no info
1966	Linguistics	2	Elective	6	no info
1971	Linguistics and other 7 subjects	1	Minor	6	480
1976	Linguistics and other 9 Subjects	1	Minor	8	640

⁸ <http://www.jpff.go.jp/j/about/index.html>

ตารางที่ 1 พัฒนาการของหลักสูตรสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (ต่อ)

Curriculum	Major Subject	Year Started Studying Japanese	Type of courses	Total No. of Japanese Courses**	Total Hours of Japanese Courses
1982	Japanese	1	Major	23	1360
1990	Japanese	1	Major	25	1584
1997	Japanese	1	Major	24	1536
2004	Japanese	1	Major	25	1536
2009	Japanese	1	Major	25	1536

หมายเหตุ

* เริ่มเปิดสอนภาษาญี่ปุ่นเป็นครั้งแรกปี 1965 สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาเอกภาษาศาสตรชั้นปีที่ 2 โดยสอนเป็นวิชาเลือก จากนั้นเปิดเป็นวิชาโทในปี 1971 เปิดเป็นวิชาเอกในปี 1982 และในปี 1997 เปิดสอนในระดับปริญญาโท สาขาภาษาญี่ปุ่นศึกษาเพิ่มขึ้นด้วย

** นับรวมวิชาพื้นฐานภาษาญี่ปุ่น 2 วิชาด้วย

3. ภาควิชาภาษาญี่ปุ่นระดับปริญญาตรีในปัจจุบัน

ภาพรวมการเรียนการสอนของภาควิชาภาษาญี่ปุ่นระดับปริญญาตรีในปัจจุบันกล่าวโดยย่อได้ดังนี้

1. เปิดสอน	ปี 1965
2. เปิดวิชาเอก	ปี 1982
3. จำนวนชั่วโมงเรียนภาษาญี่ปุ่น	1,536 ชั่วโมง (25 วิชา)
4. จำนวนนักศึกษาวิชาเอก	รุ่นละ 50 คน (ผู้มีพื้น* 25 คน ผู้ไม่มีพื้น 25 คน)
5. จำนวนอาจารย์ผู้สอน	20 คน (ชาวไทย 13 คน ชาวญี่ปุ่น 7 คน)
6. จำนวนบัณฑิต	26 รุ่น รวม 864 คน
7. อัตราการได้งานทำ	ราว 85% (สำรวจหลังจบการศึกษา 4 เดือน)
8. อัตราการศึกษาต่อ	ราว 30% (รวมทั้งระยะสั้นและระยะยาว)
9. งานของบัณฑิต	บริษัทญี่ปุ่น ราว 80%
10. ลักษณะงาน	งานล่าม ราว 70%

หมายเหตุ

* คู่มืออธิบายในหัวข้อ 5.2

4. การสอบวัดระดับความรู้ภาษาญี่ปุ่น (Japanese Language Proficiency Test)

4.1 ความเป็นมาและวัตถุประสงค์

การสอบวัดระดับความรู้ภาษาญี่ปุ่น (Japanese Language Proficiency Test จากนี้ไปจะเรียกว่า JLPT) เป็นการสอบวัดระดับความรู้ภาษาญี่ปุ่นสำหรับผู้ที่ไม่ได้มีภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษาแม่ โดย Japan Educational Exchanges and Services ร่วมกับ The Japan Foundation เริ่มจัดสอบตั้งแต่ปี 1984 โดยจัดสอบพร้อมกันทั่วโลก ทั้งในและนอกประเทศญี่ปุ่น สำหรับการสอบนอกประเทศญี่ปุ่นจัดสอบปีละ 1 ครั้ง⁹ ในวันอาทิตย์แรกของเดือนธันวาคมจนถึงปี 2009 และตั้งแต่ปี 2010 การสอบได้เปลี่ยนเป็นรูปแบบใหม่และการจัดสอบนอกประเทศญี่ปุ่นเพิ่มขึ้นเป็นปีละ 2 ครั้ง

JLPT จัดว่าเป็นการสอบที่ได้มาตรฐานสากล เนื่องจากใช้เป็นเกณฑ์ในการเข้าศึกษาและเข้าทำงานดังได้กล่าวแล้วข้างต้น จากข้อมูลการสำรวจเหตุผลในการเข้าสอบ JLPT ของผู้เข้าสอบทั่วโลก เฉพาะนอกประเทศญี่ปุ่นปี 2009 ของ JLPT¹⁰ พบว่า ร้อยละ 38 ตอบว่าจำเป็นหรือเป็นประโยชน์ต่อการทำงาน เลื่อนขั้น ความก้าวหน้าในอาชีพที่ทำอยู่ ร้อยละ 30.7 ตอบว่าต้องการทดสอบความรู้ ความสามารถของตน และอีกร้อยละ 24 สอบเพราะจำเป็นสำหรับการเข้าศึกษาในสถาบันการศึกษา

จากการสำรวจข้างต้นแสดงให้เห็นว่า JLPT เป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวางว่าเป็นเกณฑ์ที่สามารถวัดความรู้ความสามารถภาษาญี่ปุ่นได้ในระดับสากล

4.2 JLPT รูปแบบเดิมและรูปแบบใหม่

JLPT ที่จัดสอบตั้งแต่ปี 1984 ถึงในปี 2009 เป็นการสอบรูปแบบเดิม และนับตั้งแต่ปี 2010 ได้เปลี่ยนเป็นการสอบรูปแบบใหม่ การสอบรูปแบบเดิมแบ่งออกเป็น 4 ระดับ โดยระดับ 1 เป็นระดับสูงสุด และระดับ 4 เป็นระดับต่ำสุด แต่ในรูปแบบใหม่แบ่งเป็น 5 ระดับ คือ N1 ถึง N5 โดย N1 เป็นระดับสูงสุด และ N5 เป็นระดับต่ำสุด

นอกจากการแบ่งระดับที่แตกต่างออกไปแล้ว ในรูปแบบใหม่ยังมีการวัดผลที่แตกต่างออกไป ในรูปแบบเดิมหากคะแนนรวมผ่านเกณฑ์ถือว่าสอบผ่าน แต่ในรูปแบบใหม่แม้คะแนนรวมจะผ่านเกณฑ์ แต่หากคะแนนในแต่ละหัวข้อทดสอบไม่ผ่าน จะถือว่าสอบไม่ผ่าน ผู้เข้าสอบต้องมีความรู้ความสามารถในทักษะทุกด้านอย่างสมดุลจึงจะสอบผ่านในรูปแบบใหม่นี้ JLPT รูปแบบใหม่เน้นเรื่องความสามารถในการนำไปใช้สื่อสารในสถานการณ์จริง หรือที่เรียกว่า Can-do¹¹ ซึ่งเป้าหมายการเรียนรู้ชัดเจนกว่ารูปแบบเดิม

เนื่องจากกลุ่มประชากรในการทำวิจัยครั้งนี้เป็นผู้เข้าสอบ JLPT รูปแบบเดิม ในที่นี้จึงจะกล่าวถึงเกณฑ์ JLPT รูปแบบเดิมที่ระบุไว้ดังตารางต่อไปนี้

หัวข้อทดสอบใน JLPT รูปแบบเดิมมี 3 หัวข้อคือ

⁹ อนึ่ง สืบเนื่องจากจำนวนผู้เข้าสอบเพิ่มขึ้นอย่างมาก ในปี 2009 เริ่มมีการจัดสอบปีละ 2 ครั้ง และสำหรับการจัดสอบรูปแบบใหม่นอกประเทศญี่ปุ่นนับตั้งแต่ปี 2010 จัดขึ้นปีละ 2 ครั้ง ในเดือนกรกฎาคม และเดือนธันวาคม

¹⁰ <http://www.jlpt.jp/statistics/index.html>

¹¹ https://jfstandard.jp/pdf/JF_Cando_list.pdf

ตารางที่ 2 เกณฑ์ JLPT รูปแบบเดิม

LEVEL	HOURS STUDYING JAPANESE	KANJI KNOWLEDGE (characters)	VOCABULARY (words)
1	900	2,000	10,000
2	600	1,000	6,000
3	300	300	1,500
4	150	100	800

1) Writing-Vocabulary หมายถึง อักษรและคำศัพท์ ซึ่งอักษรในที่นี้หมายถึงคันจิ เช่น ถามเสียงอ่านของอักษรคันจิ หรือให้เติมคำศัพท์ที่เหมาะสมลงในช่องว่าง หัวข้อนี้คิดเป็น 100 คะแนน

2) Listening หมายถึง การทดสอบการฟัง หัวข้อนี้คิดเป็น 100 คะแนน

3) Reading-Grammar หมายถึง ไวยากรณ์และการอ่าน ซึ่งสัดส่วนของหัวข้อนี้จะมีคะแนนคิดเป็น 200 คะแนน

เกณฑ์การสอบผ่านแต่ละระดับคือ ระดับ 1 ต้องได้คะแนนรวมไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70 ส่วนระดับ 2 ระดับ 3 และระดับ 4 ต้องได้คะแนนรวมไม่ต่ำกว่าร้อยละ 60

4.3 จำนวนผู้เข้าสอบ JLPT

จากสถิติจำนวนผู้เข้าสอบ JLPT ทั่วโลก รวมทั้งในและนอกประเทศญี่ปุ่น¹² พบว่าในปี 1984 มีผู้เข้าสอบจำนวน 7,019 คน และในปี 2009 จำนวนผู้เข้าสอบ 768,114 คน เห็นได้ว่าจำนวนผู้เข้าสอบทั่วโลกเพิ่มขึ้นถึง 110 เท่า ในระยะเวลา 25 ปี

สำหรับปี 2009 ซึ่งเป็นการสอบรูปแบบเดิม ปีสุดท้าย มีจำนวนผู้เข้าสอบ JLPT ทั่วโลก 768,114 คน จากจำนวนผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นทั่วโลก 3,651,761 คน ผู้เข้าสอบคิดเป็นร้อยละ 21 ของผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นทั่วโลก¹³

สำหรับประเทศไทยมีจำนวนผู้เข้าสอบเดือนธันวาคม 2009 รวม 16,768 คน คิดเป็นร้อยละ 21.3 ของจำนวนผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นในประเทศไทยรวมทุกระดับชั้นจำนวน 78,802 คน¹⁴

เมื่อพิจารณาผู้เข้าสอบแยกตามระดับดังตารางที่ 3 พบว่า การสอบทั่วโลกทั้งในและนอกประเทศญี่ปุ่นในช่วงก่อนศตวรรษที่ 21 อัตราผู้สอบระดับ 1 มากที่สุดและระดับ 4 น้อยที่สุด แต่เมื่อเข้าสู่ศตวรรษใหม่ อัตราผู้สอบระดับ 2 มากที่สุดในขณะที่อัตราผู้สอบระดับ 4 น้อยที่สุด จะเห็นได้ว่าผู้สอบระดับ 2 และ 3 เพิ่มขึ้นแต่ระดับ 1 และ 4 ลดลง¹⁵

สำหรับประเทศไทยในช่วงก่อนศตวรรษที่ 21 อัตราผู้สอบระดับ 1 มากที่สุด รองลงมาคือระดับ 2 ระดับ 3 และระดับ 4 ตามลำดับ ขณะที่เมื่อเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 อัตราผู้เข้าสอบแต่ละระดับเป็นไปใน

¹² <http://www.jlpt.jp/statistics/archive.html>

¹³ คำนวณจากรายงานผลการสำรวจ http://www.jppe.go.jp/e/japanese/survey/result/dl/news_2009_02e.pdf

¹⁴ คำนวณจากรายงานผลการสำรวจ http://www.jppe.go.jp/e/japanese/survey/result/dl/news_2009_02e.pdf

¹⁵ ข้อมูลจาก Japan Educational Exchanges and Services (JEES) and The Japan Foundation ปี 1984-2009

ทางกลับกันกับแนวโน้มในทศวรรษที่ 90 กล่าวคือ อัตราผู้สอบระดับ 4 มากที่สุด รองลงมาคือระดับ 3 ระดับ 2 และระดับ 1 ตามลำดับ แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของไทยดังกล่าว ส่วนหนึ่งอาจมีปัจจัย

จากการขยายตัวของการศึกษาภาษาญี่ปุ่นไปในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในช่วงครึ่งหลังของทศวรรษที่ 90 มีผลทำให้จำนวนผู้เข้าสอบระดับ 3 และ 4 เพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัดในศตวรรษที่ 21

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบอัตราผู้เข้าสอบ JLPT ทั่วโลกและประเทศไทยแยกตามระดับ

		LEVEL 1	LEVEL 2	LEVEL 3	LEVEL 4	TOTAL
WORLD	Year 1984 - 1999	35.9*	22.0	22.2	19.9	100
	Year 2000 - 2009	31.5	33.3	23.1	12.1	100
THAILAND	Year 1995 - 1999	31.1	29.9	26.8	12.2	100
	Year 2000 - 2009	5.3	20.8	32.5	41.5	100

หมายเหตุ

*ตัวเลขแสดงร้อยละของผู้เข้าสอบคำนวณสรุปจากข้อมูลของ http://www.jlpt.jp/statistics/pdf/2009_2_08.pdf และ Japan Educational Exchanges and Services (JEES) and The Japan Foundation ปี 1984-2009

4.4 อัตราการสอบผ่าน JLPT

อัตราการสอบผ่านของ JLPT รูปแบบเดิม สำหรับการสอบทั่วโลกเฉพาะนอกประเทศญี่ปุ่น ผู้ที่สอบผ่านระดับ 1 เฉลี่ยตั้งแต่ปี 1992-2009¹⁶ คิดเป็นเฉลี่ยร้อยละ 35 ของจำนวนผู้เข้าสอบระดับ 1 และผู้ที่สอบผ่านระดับ 2 คิดเป็นเฉลี่ยร้อยละ 35.6 ของจำนวนผู้เข้าสอบระดับ 2 กล่าวคือ ผู้เข้าสอบระดับ 1 และระดับ 2 ราว 1 ใน 3 จะสอบผ่าน ในขณะที่อัตราของผู้ที่สอบผ่านระดับ 3 คิดเป็นเฉลี่ยร้อยละ 52 ของผู้เข้าสอบระดับ 3 สำหรับระดับ 4 คิดเป็น

เฉลี่ยร้อยละ 50.1 กล่าวคือ อัตราการสอบผ่านของระดับ 3 และระดับ 4 คือราวกึ่งหนึ่งของผู้เข้าสอบในระดับนั้นๆ

5. ผลสำรวจบัณฑิตสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น กับ JLPT

5.1 กลุ่มประชากร

การศึกษาในครั้งนี้เป็นการสำรวจด้วยแบบสอบถาม โดยดำเนินการระหว่างปี 2008-2010 กลุ่ม

¹⁶ Japan Educational Exchanges and Services (JEES) and The Japan Foundation ปี 1992-2009

ประชากร คือบัณฑิตสาขาวิชาเอกภาษาญี่ปุ่น คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ รหัสเข้าศึกษา พ.ศ. 2547 (2004) และ 2548 (2005) ซึ่งเป็นบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาระหว่างปี 2008-2010 และศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต (ภาษาญี่ปุ่น) ฉบับปี พ.ศ. 2547 (2004)

โดยเป็นบัณฑิต 2 รุ่นแรกซึ่งศึกษาและสำเร็จการศึกษาจากหลักสูตร 2547 สำหรับหลักสูตร 2552 ซึ่งเป็นหลักสูตรฉบับล่าสุดที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน ยังไม่มีผู้สำเร็จการศึกษา

5.2 จำนวนบัณฑิตที่ตอบแบบสอบถาม

บัณฑิตที่ตอบแบบสอบถามรหัส 47 (ซึ่งเป็นบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาระหว่างปี 2008-2009 จากนั้นไปจะเรียกว่าบัณฑิตปี 2008) จำนวน 50 คน และรหัส 48 (ซึ่งเป็นบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาระหว่างปี 2009-2010 จากนั้นไปจะเรียกว่าบัณฑิตปี 2009) จำนวน 52 คน รวมเป็น 102 คน ผู้ตอบแบบสอบถามคิดเป็นร้อยละ 100 ของจำนวนบัณฑิตทั้งหมด อย่างไรก็ตามมีบางส่วนของข้อมูลที่แจ้งข้อมูลไม่ครบคิดเป็นร้อยละ 20.6 ของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

5.3 ลักษณะของบัณฑิตที่ตอบแบบสอบถาม

บัณฑิตที่เป็นกลุ่มประชากรในครั้งนี้ เป็นบัณฑิตซึ่งรับเข้าศึกษาโดยการจำกัดจำนวนรับ 50 คน แบ่งเป็น 2 กลุ่มๆ ละ 25 คน กล่าวคือ 1. กลุ่มผู้มีพื้นความรู้ภาษาญี่ปุ่นก่อนเข้ามหาวิทยาลัย 25 คน และ 2. กลุ่มผู้ไม่มีพื้นความรู้ภาษาญี่ปุ่น 25 คน

ดังนั้นจากเกณฑ์การรับเข้าข้างต้น กลุ่มผู้มีพื้นและไม่มีพื้น ควรมีสัดส่วนร้อยละ 50 ในแต่ละ

รุ่น แต่จากแบบสอบถาม พบว่า กลุ่มผู้ที่เคยศึกษาภาษาญี่ปุ่นก่อนเข้ามหาวิทยาลัย (จากนี้ไปจะเรียกว่ากลุ่ม K) มีจำนวนมากกว่ากลุ่มผู้ไม่เคยศึกษา (จากนี้ไปจะเรียกว่ากลุ่ม M) แสดงให้เห็นว่าบัณฑิตที่สอบเข้าศึกษาในกลุ่มผู้ไม่มีพื้น แท้จริงแล้วเป็นผู้เคยศึกษาภาษาญี่ปุ่นก่อนเข้ามหาวิทยาลัย ทั้งนี้กลุ่ม K สามารถแบ่งได้เป็น 6 กลุ่มดังนี้

ก. กลุ่มผู้ที่เคยศึกษาแบบปกติ (K-NORMAL)

หมายถึง กลุ่มผู้ที่เคยศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และใช้คะแนนภาษาญี่ปุ่นสอบเข้ามหาวิทยาลัย แต่ไม่เคยไปศึกษา ณ ประเทศญี่ปุ่นก่อนเข้ามหาวิทยาลัย

ข. กลุ่มผู้ที่เคยศึกษาในประเทศญี่ปุ่น (K-JAPAN)

หมายถึง กลุ่มผู้ที่เคยไปศึกษาในญี่ปุ่นเป็นเวลาอย่างน้อย 6 เดือนก่อนเข้ามหาวิทยาลัย

ค. กลุ่มผู้ที่เคยศึกษาด้วยตัวเอง (K-SELF)

หมายถึง กลุ่มผู้ที่เคยศึกษาโดยไม่ได้สมัครเข้าเรียนในสถาบันสอนภาษาญี่ปุ่นใดๆ ก่อนเข้ามหาวิทยาลัย

ง. กลุ่มผู้ที่เคยศึกษาแบบเรียนซ้ำ (K-FOSSIL) หมายถึงผู้ที่เคยศึกษาภาษาญี่ปุ่นในระดับอุดมศึกษาที่สถาบันหนึ่งแล้วสอบใหม่เข้ามาเรียนซ้ำในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

จ. กลุ่มผู้ที่เคยศึกษาโดยมีติวเตอร์ (K-TUTOR)

ฉ. กลุ่มผู้ที่เคยศึกษาด้วยตัวเองและโดยมีติวเตอร์ด้วย (K-SELF&TUTOR)

ตารางที่ 4 ลักษณะของบัณฑิต

K/M	NO.(%)	TYPE	NO.(%)
K	61 (59.8%)	K-NORMAL	31 (50.8%)
		K-JAPAN	15 (24.6%)
		K-SELF	9 (14.8%)
		K-FOSSIL	2 (3.3%)
		K-TUTOR	2 (3.3%)
		K-SELF&TUTOR	2 (3.3%)
		TOTAL	61 (100%)
M	39 (38.2%)		
NO INFO	2 (2%)		
TOTAL	102 (100%)		

จากตารางที่ 4 พบว่า บัณฑิตกลุ่มผู้เคยศึกษาภาษาญี่ปุ่น เป็นกลุ่มผู้เคยศึกษาแบบปกติมากที่สุด ถัดมาเป็นกลุ่มผู้เคยศึกษาในประเทศญี่ปุ่นมากเป็นอันดับสอง และลำดับถัดมาคือกลุ่มผู้ที่ศึกษาด้วยตัวเอง

5.4 จำนวนบัณฑิตที่เข้าสอบ JLPT

จากการสำรวจพบว่าบัณฑิตทั้งสองรุ่นเคยสอบระดับ 1 เฉลี่ยร้อยละ 11.8 และเคยสอบระดับ 2 เฉลี่ยร้อยละ 66.7 ของจำนวนบัณฑิตทั้งหมด 102 คน เมื่อรวมทั้ง 2 ระดับค่าเฉลี่ยจะอยู่ที่ร้อยละ 78.5 ของจำนวนบัณฑิตทั้งหมด แสดงให้เห็นว่าบัณฑิตให้ความสำคัญกับการสอบ JLPT ระดับ 1 และ 2 เป็นอย่างมาก

ตารางที่ 5 จำนวนบัณฑิตที่เข้าสอบ JLPT (รูปแบบเดิม) ระดับ 1-2 (สถิติ ณ ปี 2009)

JLPT EXPERIENCE	G 2008*	G 2009**	TOTAL
LEVEL 1	7 (14%)	5 (9.6%)	12 (11.8%)
LEVEL 2	27 (54%)	41 (82%)	68 (66.7%)
LEVEL 3	9 (18%)	5 (9.6%)	14 (13.7%)
LEVEL 4	1 (2%)	0	1 (1%)
NONE	1 (2%)	1 (1.9%)	2 (2%)
NO INFO.	5 (10%)	0	5 (4.9%)
TOTAL	50 (100%)	52 (100%)	102 (100%)

หมายเหตุ *G 2008 หมายถึง บัณฑิตปี 2008 **G 2009 หมายถึง บัณฑิตปี 2009

5.5 จำนวนบัณฑิตที่สอบผ่าน JLPT

การสอบระดับ 1 เมื่อเฉลี่ยทั้งบัณฑิตปี 2008 และปี 2009 พบว่าอัตราการสอบผ่านคิดเป็นร้อยละ 41.7 ของบัณฑิตผู้เข้าสอบระดับ 1 ซึ่งเป็นอัตราที่สูงกว่าอัตราการสอบผ่านของผู้เข้าสอบระดับ 1 ทั่วโลกเฉพาะนอกประเทศญี่ปุ่นซึ่งมีอัตราส่วนคิดเป็นร้อยละ 35

การสอบระดับ 2 เมื่อเฉลี่ยทั้งบัณฑิตปี 2008 และปี 2009 พบว่าอัตราการสอบผ่านคิดเป็นร้อยละ 69.1 ซึ่งเป็นอัตราที่สูงกว่าอัตราการสอบ

ผ่านของผู้เข้าสอบระดับ 2 ทั่วโลกเฉพาะนอกประเทศญี่ปุ่นซึ่งมีอัตราส่วนคิดเป็นร้อยละ 35.6

อย่างไรก็ตาม จากตารางที่ 6 จะเห็นว่าจำนวนบัณฑิตที่สอบผ่านระดับ 1 เฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 5 และบัณฑิตที่สอบผ่านระดับ 2 เฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 45.9 ของจำนวนบัณฑิตทั้งหมด 102 คน กล่าวโดยรวม บัณฑิตที่ผ่านเกณฑ์ระดับ 1 และ 2 รวมกันแล้วคิดเป็นร้อยละ 50.9 แสดงให้เห็นว่าบัณฑิตที่สอบผ่านระดับ 1 และ 2 มีจำนวนราวกึ่งหนึ่งของจำนวนบัณฑิตทั้งหมด

ตารางที่ 6 จำนวนบัณฑิตที่สอบผ่านระดับ 1-2 (สถิติ ณ ปี 2009)

	G 2008	G 2009	TOTAL
PASSED	NO. (%)	NO. (%)	NO. (%)
LEVEL 1	4 (8%)	1 (1.9%)	5 (5%)
LEVEL 2	19 (38%)	28 (53.8%)	47 (45.9%)
TOTAL	23 (46%)	29 (55.8%)	52 (50.9%)

5.6 วิเคราะห์เปรียบเทียบบัณฑิตที่สอบ JLPT ผ่านและไม่ผ่าน

5.6.1 วิเคราะห์คะแนนเฉลี่ยแยกตามหัวข้อทดสอบ

จากการวิเคราะห์คะแนนเฉลี่ยแยกตามหัวข้อทดสอบดังแสดงในตารางที่ 7 พบว่า บัณฑิตที่สอบผ่านระดับ 1 ทั้งสองรุ่น หัวข้ออักษรและคำศัพท์เป็นหัวข้อที่ได้คะแนนเฉลี่ยต่ำสุด หัวข้อการฟังได้

คะแนนเฉลี่ยสูงสุด ส่วนระดับ 2 พบว่า หัวข้อการฟังเป็นหัวข้อที่ได้คะแนนเฉลี่ยต่ำสุด หัวข้ออักษรและคำศัพท์เป็นหัวข้อที่ได้คะแนนเฉลี่ยสูงสุด

ขณะที่บัณฑิตที่สอบไม่ผ่านระดับ 1 พบว่า หัวข้ออักษรและคำศัพท์เป็นหัวข้อที่ได้คะแนนเฉลี่ยต่ำสุด หัวข้อไวยากรณ์และการอ่านได้คะแนนเฉลี่ยสูงสุด สำหรับระดับ 2 หัวข้อการฟังเป็นหัวข้อที่ได้คะแนนต่ำสุด เฉลี่ยไม่ถึงร้อยละ 50 ขณะที่หัวข้ออักษรและคำศัพท์ได้คะแนนเฉลี่ยสูงสุด

ตารางที่ 7 คะแนนเฉลี่ยแยกตามหัวข้อทดสอบของบัณฑิตทั้งสองรุ่นที่สอบ JLPT ผ่านและไม่ผ่าน

LEVEL	PASSED				NOT PASSED			
	VOCAB	LISTEN	GRAM	TOTAL-AVG	VOCAB	LISTEN	GRAM	TOTAL-AVG
1	66.3	87.9	79.6	78.3	59.7	64.4	66	62.7
2	72.3	65	68.3	68.4	58.5	45.7	47.9	49.1

หมายเหตุ

VOCAB (Writing-Vocabulary) หมายถึง อักษรและคำศัพท์ ซึ่งอักษรในที่นี้หมายถึงคันจิ

LISTEN (Listening) หมายถึง การฟัง

GRAM (Reading-Grammar) หมายถึง ไวยากรณ์และการอ่าน

จากตารางข้างต้น พบว่า สำหรับระดับ 1 บัณฑิตที่สอบผ่านและไม่ผ่านคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดคือ อักษรและคำศัพท์ ดังนั้นบัณฑิตจึงควรพัฒนาด้าน อักษรคันจิและคำศัพท์ ขณะที่ระดับ 2 บัณฑิตที่สอบ

ผ่านและไม่ผ่านคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดคือ การฟัง ดังนั้น บัณฑิตจึงควรพัฒนาทักษะการฟังให้มากขึ้น

5.6.2 วิเคราะห์ลักษณะของบัณฑิตที่สอบ JLPT ผ่านระดับ 1

ตารางที่ 8 ลักษณะของบัณฑิตที่สอบ JLPT ผ่านระดับ 1

PASSED LEVEL 1	NO.OF GRADUATES	K/M	EXPJB*	EXPJA**	GPA-JP*** AVERAGE
G 2008	1	K-SELF	NO	1 YEAR	3.64
	1	K-SELF	NO	1 YEAR	
	1	K-JAPAN	1 YEAR	1 YEAR	
	1	K-JAPAN	3 YEARS	1 YEAR	
G 2009	1	K-SELF	SOMETIMES****	SEVERAL TIMES*****	
TOTAL	5				

หมายเหตุ

* EXPJB หมายถึง ประสบการณ์ศึกษาในประเทศญี่ปุ่นก่อนเข้ามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

** EXPJA หมายถึง ประสบการณ์ศึกษาในประเทศญี่ปุ่นหลังเข้ามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

*** GPA-JP หมายถึง เกรดเฉลี่ยเฉพาะวิชาภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เฉพาะวิชาบังคับกับเอกภาษาญี่ปุ่นรวม 14 วิชาได้แก่ ญ.211, ญ.212, ญ.311, ญ.312, ญ.411, ญ.221, ญ.231, ญ.251, ญ.261, ญ.271, ญ.321, ญ.322, ญ.331, ญ.332

**** ผู้ตอบแบบสอบถามตอบในคำถามปลายเปิดว่า “บางครั้ง”

***** ผู้ตอบแบบสอบถามตอบในคำถามปลายเปิดว่า “หลายครั้ง”

โดยภาพรวมลักษณะบัณฑิตที่สอบผ่านระดับ 1 คือ เป็นผู้เคยศึกษาภาษาญี่ปุ่นมาก่อนเข้ามหาวิทยาลัย และมีประสบการณ์การศึกษาที่ประเทศญี่ปุ่นก่อนและ/หรือหลังเข้ามหาวิทยาลัยราว 1 ปีขึ้นไป อีกทั้งมีผลการเรียนภาษาญี่ปุ่นดีมากถึงดีเลิศเฉลี่ย 3.64 ซึ่งเทียบเท่ากับเกียรตินิยมอันดับหนึ่ง (3.5 ขึ้นไป)

สำหรับบัณฑิตปี 2008 ผู้สอบผ่านระดับ 1 จำนวน 2 คนเป็นผู้เคยศึกษาภาษาญี่ปุ่นด้วยตัวเองก่อนเข้ามหาวิทยาลัย และได้ไปศึกษาที่ประเทศญี่ปุ่น

เป็นเวลา 1 ปีหลังจากเข้ามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ส่วนอีก 2 คนเป็นผู้มีประสบการณ์การศึกษาที่ประเทศญี่ปุ่นทั้งก่อนและหลังเข้ามหาวิทยาลัยเป็นเวลา 2 ปีขึ้นไป

สำหรับบัณฑิตปี 2009 ผู้สอบผ่านระดับ 1 เป็นผู้ที่เคยศึกษาด้วยตัวเอง และก่อนเข้าเรียนที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์เคยไปประเทศญี่ปุ่น และหลังเข้าเรียนในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ก็มีโอกาสได้ไปประเทศญี่ปุ่นระยะสั้นๆ หลายครั้งเช่นกัน เนื่องจากมารดาเป็นชาวญี่ปุ่น

5.6.3 วิเคราะห์ลักษณะของบัณฑิตที่สอบ JLPT ไม่ผ่านระดับ 1

ตารางที่ 9 ลักษณะของบัณฑิตที่สอบ JLPT ไม่ผ่านระดับ 1

NOT PASSED LEVEL 1	NO. OF GRADUATES	K/M	EXPJB	EXPJA	GPA-JP AVERAGE
G 2008	1	K-TUTOR	NO	1 YEAR	3.66
	1	K-TUTOR	NO	1 YEAR	
	1	K-JAPAN	1 YEAR	NO	
G 2009	1	K-SELF	NO	NO	
	1	K-JAPAN	1 YEAR	1 YEAR	
	1	K-JAPAN	1 YEAR	1 YEAR	
	1	K-NORMAL	NO	NO	
TOTAL	7				

โดยภาพรวมลักษณะบัณฑิตที่สอบไม่ผ่านระดับ 1 ทั้งหมดเป็นผู้ที่เคยศึกษาภาษาญี่ปุ่นก่อนเข้ามหาวิทยาลัย และเป็นผู้มีผลการเรียนภาษาญี่ปุ่นดีมากถึงดีเลิศเฉลี่ย 3.66 ซึ่งเทียบเท่ากับเกียรตินิยมอันดับหนึ่ง เช่นเดียวกับผู้สอบผ่าน แต่บางคนไม่มีประสบการณ์ศึกษาในประเทศญี่ปุ่น

สำหรับบัณฑิตปี 2008 ผู้สอบไม่ผ่านระดับ 1 เป็นผู้ที่เคยศึกษาโดยมีติวเตอร์ 2 คน และเป็นผู้ที่เคยศึกษาในประเทศญี่ปุ่น 1 คน นอกจากนี้ผู้ที่เคยศึกษาโดยมีติวเตอร์นี้ได้ไปศึกษาที่ประเทศญี่ปุ่นเป็นเวลา 1 ปี หลังจากเข้ามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

สำหรับบัณฑิตปี 2009 ผู้สอบไม่ผ่าน ระดับ 1 ในจำนวนนี้ 1 คนเป็นผู้ที่เคยศึกษาภาษา ญี่ปุ่นก่อนเข้ามหาวิทยาลัยแบบปกติ และ 1 คนเป็นผู้ที่เคยศึกษาด้วยตัวเอง ส่วนบัณฑิตอีก 2 คนเป็นผู้ที่เคยศึกษาในญี่ปุ่นก่อนเข้ามหาวิทยาลัย สำหรับ ประสพการณ์ในประเทศญี่ปุ่น มีบัณฑิตปี 2009 จำนวน 2 คนไม่เคยมีประสบการณ์ในประเทศญี่ปุ่น ทั้งก่อนและหลังเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย

5.6.4 วิเคราะห์ลักษณะของบัณฑิตที่สอบ JLPT ผ่านระดับ 2

ตารางที่ 10 ลักษณะของบัณฑิตที่สอบ JLPT ผ่านระดับ 2

PASSED LEVEL 2	NO.OF GRADUATES	K/M	EXPJB	EXPJA (no.of graduates)	GPA-JP AVERAGE
G 2008	5	K-NORMAL	NO	1 YEAR(3) NO(2)	3.31
	4	K-JAPAN	1 YEAR	1 YEAR(4)	
	1	K-SELF&TUTOR	NO	NO	
	1	K-FOSSIL	NO	1 YEAR	
	6	M	NO	1 YEAR(2) NO(4)	
	2	NO INFO			
G 2009	10	M	NO	1 YEAR(1) NO(9)	
	10	K-NORMAL	NO	1 YEAR(4) NO(6)	
	4	K-JAPAN	1 YEAR	1 YEAR(3) NO(1)	
	4	K-SELF	NO	1 YEAR(1) NO(3)	
TOTAL	47				

โดยภาพรวมลักษณะบัณฑิตที่สอบผ่านระดับ 2 ส่วนใหญ่เป็นผู้เคยศึกษาภาษาญี่ปุ่นมาก่อน และราวครึ่งหนึ่งเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในญี่ปุ่น อีกทั้งมีผลการเรียนภาษาญี่ปุ่นระดับดีถึงดีมาก เฉลี่ย 3.31 ซึ่งเทียบเท่ากับเกียรตินิยมอันดับสอง (3.25 ขึ้นไป)

สำหรับบัณฑิตปี 2008 ผู้สอบผ่านระดับ 2 มีทั้งผู้ที่เคยศึกษาและไม่เคยศึกษาภาษาญี่ปุ่นมาก่อน ผู้ที่เคยศึกษามีในทุกรูปแบบทั้งแบบปกติ แบบศึกษาด้วยตัวเอง แบบมีติวเตอร์ และแบบเรียนซ้ำ รวมถึง

ผู้ที่เคยศึกษาในญี่ปุ่นด้วย บัณฑิตกลุ่มนี้กว่าครึ่งหนึ่งเคยมีประสบการณ์ในประเทศญี่ปุ่น

สำหรับบัณฑิตปี 2009 ผู้สอบผ่านระดับ 2 มีทั้งผู้ที่เคยศึกษาและไม่เคยศึกษาภาษาญี่ปุ่นมาก่อน มีผู้ที่เคยศึกษาในญี่ปุ่น 4 คน, แบบศึกษาด้วยตัวเอง 4 คน และแบบปกติ 10 คน และผู้ที่ไม่เคยศึกษา 10 คน ในจำนวนผู้สอบผ่านกลุ่มนี้ราว 1 ใน 3 เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในประเทศญี่ปุ่น

5.6.5 วิเคราะห์ลักษณะของบัณฑิตที่สอบ JLPT ไม่ผ่านระดับ 2

ตารางที่ 11 ลักษณะของบัณฑิตที่สอบ JLPT ไม่ผ่านระดับ 2

NOT PASSED LEVEL 2	NO.OF GRADUATES	K/M	EXPJB	EXPJA (no.of graduates)	GPA-JP AVERAGE
G 2008	4	M	NO	NO (4)	2.99
	3	K-NORMAL	NO	NO (3)	
	1	K-SELF	NO	NO	
G 2009	8	M	NO	1 YEAR (1) NO (7)	
	5	K-NORMAL	NO	1 YEAR (2) NO (3)	
TOTAL	21				

โดยภาพรวมลักษณะบัณฑิตที่สอบไม่ผ่านระดับ 2 เป็นบัณฑิตไม่เคยศึกษามากกว่า และส่วนใหญ่ไม่มีประสบการณ์ในประเทศญี่ปุ่น และมีค่าเกรดเฉลี่ยภาษาญี่ปุ่นในระดับปานกลางคือ 2.99

สำหรับบัณฑิตปี 2008 ผู้สอบไม่ผ่านระดับ 2 กึ่งหนึ่งเป็นผู้ไม่เคยศึกษาและกึ่งหนึ่งเป็นผู้เคยศึกษามาก่อน ในกลุ่มผู้เคยศึกษาเป็นผู้เคยศึกษาแบบปกติ 3 คนและแบบศึกษาด้วยตัวเอง 1 คน และไม่มีบัณฑิตคนใดมีประสบการณ์ศึกษาในประเทศญี่ปุ่น

สำหรับบัณฑิตปี 2009 ผู้สอบไม่ผ่านระดับ 2 เป็นผู้ไม่เคยศึกษามากกว่า ส่วนผู้เคยศึกษาเป็นผู้เคยศึกษาแบบปกติทั้งหมด ในจำนวนผู้สอบไม่ผ่านกลุ่มนี้ มี 3 คนเคยไปศึกษาที่ประเทศญี่ปุ่นหลังเข้ามหาวิทยาลัย ขณะที่ส่วนใหญ่ไม่มีประสบการณ์ในญี่ปุ่น

6. บทสรุป

จากการศึกษาคุณภาพบัณฑิตภาษาญี่ปุ่น มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เพื่อมุ่งพัฒนาสู่มาตรฐานสากล โดยวิเคราะห์ผลการสอบ JLPT ระดับ 1 และ 2 ของบัณฑิตซึ่งสำเร็จการศึกษาในปี 2008 และ 2009 รวม 102 คนในครั้งนีพบว่า

1. ระดับ 1 มีบัณฑิตสอบผ่านเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 41.7 ของจำนวนบัณฑิตที่เข้าสอบระดับ 1 ทั้งหมด เมื่อเปรียบเทียบกับอัตราการสอบผ่านระดับ 1 ของประเทศต่างๆ ทั่วโลกนอกประเทศญี่ปุ่น โดยเฉลี่ยเป็นระยะเวลาเกือบ 20 ปี ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 35 ของผู้เข้าสอบระดับ 1 ทั้งหมด พบว่า อัตราการสอบผ่านของบัณฑิตสูงกว่า ซึ่งน่าจะเป็นเช่นนั้น เนื่องจากบัณฑิตศึกษาภาษาญี่ปุ่นเป็นวิชาเอก แต่ผู้เข้าสอบจากทั่วโลกมีลักษณะที่หลากหลาย
2. ระดับ 1 มีบัณฑิตสอบผ่านเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 5 ของจำนวนบัณฑิตทั้งหมด
3. ระดับ 2 มีบัณฑิตสอบผ่านเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 69.1 ของจำนวนบัณฑิตที่เข้าสอบระดับ 2 ทั้งหมด เมื่อเปรียบเทียบกับอัตราการสอบผ่านระดับ 2 ของประเทศต่างๆ ทั่วโลกนอกประเทศญี่ปุ่น โดยเฉลี่ยเป็นระยะเวลาเกือบ 20 ปี ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 35.6 ของผู้เข้าสอบระดับ 2 ทั้งหมด พบว่า อัตราการสอบผ่านของบัณฑิตสูงกว่าซึ่งน่าจะเป็นเช่นนั้น เนื่องจากบัณฑิตศึกษาภาษาญี่ปุ่นเป็นวิชาเอก แต่ผู้เข้าสอบจากทั่วโลกมีลักษณะที่หลากหลาย
4. ระดับ 2 มีบัณฑิตสอบผ่านคิดเป็นร้อยละ 45.9 ของจำนวนบัณฑิตทั้งหมด
5. เป็นที่น่าสังเกตว่า บัณฑิตที่สอบผ่านระดับ 1 ทั้งหมดมีผลการเรียนภาษาญี่ปุ่นเฉลี่ย 3.64 (เทียบได้กับเกียรตินิยมอันดับหนึ่ง) และเป็นผู้ที่เคยศึกษาภาษาญี่ปุ่นก่อนเข้ามหาวิทยาลัยและมี

ประสบการณ์ไปศึกษาที่ประเทศญี่ปุ่นราว 1 ปีขึ้นไป หรือมีโอกาสเดินทางไปประเทศญี่ปุ่นบ่อยครั้ง ดังนั้นพื้นฐานความรู้ภาษาญี่ปุ่นก่อนเข้ามหาวิทยาลัย และประสบการณ์ในประเทศญี่ปุ่นน่าจะเป็นปัจจัยเสริมที่มีความสัมพันธ์กับการสอบผ่านของบัณฑิตด้วย อย่างไรก็ตาม จากข้อมูลพบว่า บัณฑิตที่สอบไม่ผ่านระดับ 1 ก็เป็นผู้ที่มีผลการเรียนระดับดีมากถึงดีเลิศ และเคยศึกษาภาษาญี่ปุ่นก่อนเข้ามหาวิทยาลัย และส่วนใหญ่ก็มีประสบการณ์ไปศึกษาที่ประเทศญี่ปุ่น ดังนั้นจึงควรมีการศึกษาในเชิงคุณภาพต่อไปว่ายังมีปัจจัยเสริมอื่นใดอีกหรือไม่ที่สัมพันธ์กับการสอบไม่ผ่านของบัณฑิต

6. เป็นที่น่าสังเกตว่า บัณฑิตที่สอบผ่านระดับ 2 มีผลการเรียนภาษาญี่ปุ่นเฉลี่ย 3.31 (เทียบได้กับเกียรตินิยมอันดับสอง) และส่วนใหญ่เป็นผู้ที่เคยศึกษาภาษาญี่ปุ่นก่อนเข้ามหาวิทยาลัยและราวครึ่งหนึ่งมีประสบการณ์ไปศึกษาที่ประเทศญี่ปุ่น สำหรับบัณฑิตที่สอบไม่ผ่านระดับ 2 มีผลการเรียนภาษาญี่ปุ่นเฉลี่ย 2.99 และส่วนใหญ่เป็นผู้ที่ไม่เคยศึกษาและไม่มีประสบการณ์ในประเทศญี่ปุ่น ดังนั้นพื้นฐานความรู้ภาษาญี่ปุ่นและประสบการณ์ในประเทศญี่ปุ่นอาจจะเป็นปัจจัยเสริมที่มีความสัมพันธ์กับการสอบผ่านของบัณฑิตด้วย อย่างไรก็ตาม ควรมีการศึกษาในเชิงคุณภาพต่อไป
7. หากพิจารณาเฉพาะจำนวนชั่วโมงเรียนในสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่นซึ่งมากกว่าเกณฑ์จำนวนชั่วโมงเรียนที่ระบุไว้ในระดับ 1 และ 2 บัณฑิตควรสามารถสอบผ่านระดับ 1 และ 2 ได้โดยไม่ยากลำบาก แต่ในความเป็นจริงไม่ใช่เช่นนั้น

อย่างไรก็ตาม นอกเหนือจากการศึกษาเพิ่มเติมในเชิงคุณภาพแล้ว ควรมีการศึกษาวเคราะห์ในเชิงลึกต่อไปถึงรายละเอียดเนื้อหาของหลักสูตรว่ามีความสอดคล้องกับเนื้อหาของข้อสอบวัดระดับความรู้ภาษาญี่ปุ่นซึ่งเป็นที่ยอมรับในระดับสากลหรือไม่เพียงใด

References

- Japan Educational Exchanges and Services (JEES) and The Japan Foundation (1994-2003). The Summary of the Japanese Language Proficiency Test Year 1993-2002 (The Analysis of the 1992-2001 Japanese Language Proficiency Test). Bonjinsha. (in Japanese)
- Japan Educational Exchanges and Services (JEES) and The Japan Foundation. (2003-2008). The 2002-2007 Japanese Language Proficiency Test Level 1 and 2 Questions and Correct Answers. Bonjinsha. (in Japanese)
- Nalinee Tisayakorn. (2000). *Manual for Curriculum Operation, Faculty of Liberal Arts, Thammasat University*. Office of the Secretary, Faculty of Liberal Arts, Thammasat University. (in Thai)
- Nalinee Tisayakorn & Piraprot Hooncharoen. (2000). *Reviews of Graduates, Faculty of Liberal Arts, Thammasat University on Curriculums and Conditions of Employment*. Office of the Secretary, Faculty of Liberal Arts, Thammasat University. (in Thai)
- Office of the Registrar, Thammasat University. (1964, 1966, 1971, 1976, 1982, 1990, 1997, 2004, 2009). *Guide to Undergraduate Education Year 2507, 2509, 2514, 2519, 2525, 2533, 2540, 2547, 2552*. (in Thai)
- Pakatip Skulkru. (2007). Japanese Language Education in the Changing World. *Proceedings of National Symposium on Japanese Studies Network Thailand 1st Vol.1* (pp.15-22), 8-9 May 2007. Bangkok: Japanese Studies Network Thailand. (in Thai)
- The Japan Foundation. (2010). New Japanese Language Proficiency Test. *Tawan*. 2010 (52), 4-5. (in Japanese)